

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 4P/30/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314205253
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Plichtíková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2014:5314205253.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou JUDr. Annou Plichtíkovou vo veci starostlivosti o mal. R. C., nar. XX.X.XXXX, mal. B. C., nar. XX.XX.XXXX, mal. F. C., nar. X.X.XXXX, bytom A. XXXX, Č., zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, deti rodičov - matky: R. C., nar. XX.X.XXXX, A. XXXX, Č. a otca: V. C., D. XX.X.XXXX, A. XXXX, Č. v konaní o zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky a prísl. takto

rozhodol:

I. Súd s c h v a ľ u j e rodičovskú dohodu nasledovného znenia:

Maloleté deti R. C., nar. XX.X.XXXX, B. C., nar. XX.XX.XXXX z v e r u j e do výchovy a starostlivosti matky, ktorá bude maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach.

Maloleté dieťa F. C., nar. X.X.XXXX z v e r u j e do výchovy a starostlivosti otca, ktorý bude maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

Otec j e p o v i n n ý platiť výživné na maloletú R., nar. XX.X.XXXX vo výške 100,- € mesačne, na maloletú B., nar. XX.XX.XXXX vo výške 100,- € mesačne k rukám matky vždy do 20.-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred, počnúc dňom 15.7.2014.

Matka j e p o v i n n á platiť výživné na maloletého F., nar. X.X.XXXX vo výške 40,- € mesačne k rukám otca vždy do 20.-teho dňa toho-ktorého mesiaca vopred, počnúc dňom 15.7.2014.

II. Žiadny z účastníkov konania n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Dňa 22.5.2014 matka podala návrh, aby súd zveril maloleté deti R., nar. XX.X.XXXX, B., nar. XX.XX.XXXX a F., nar. X.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky a zaviazal otca platením výživného na maloletú R. vo výške 120,- €, maloletú B. vo výške 100,- €, maloletého F. vo výške 80,- €, počnúc dňom podania návrhu, teda počnúc dňom 22.5.2014. Uviedla, že medzi rodičmi dochádza ku konfliktom, preto bola nútená opustiť spoločnú domácnosť a presťahovať sa k matke. Otec prestal pracovať od januára 2014. Nenašiel si prácu, pravidelne neprispieva, zakúpi potreby podľa uváženia. Deti nemajú ani na cestovné. Na pojednávaní z podania kolíznej opatrovníčky po prešetrení pomerov súd zistil, že navrhovateľka neopustila spoločnú domácnosť, ako uviedla v návrhu. Naďalej žijú rodičia v jednom rodinnom dome, ale nevedú spoločnú domácnosť.

Otec v podaní zo dňa 2.7.2014 čl. 28 spisu poprel pravdivosť tvrdení matky. Uviedol, že rodina žila len z jeho príjmu a príjmu manželkinho otca O. Š., ktorý s nimi žil v spoločnej domácnosti. Matka pracovala len dva týždne ako predavačka, z dôvodu popíjania alkoholických nápojov s ňou bol rozviazaný pracovný

pomer. Otec 9.1.2014 rozviazal pracovný pomer. Nesúhlasil s tým, že tak urobil účelovo, aby sa nemusel starať o deti. Urobil tak po dohode so zamestnávateľom, pretože mal zhoršujúce sa pracovné výkony, bol pod psychickým napätím z rodinnej situácie, dvakrát omdlel. Keďže pracuje s vrtnými súpravami, ohrozoval seba i spolupracovníkov. Počas 10-dňového turnusu mal aj trikrát-päťkrát telefonáty, že mama je opitá, bije ich, že sú hladní a podobne. 15.1.2014 bol hospitalizovaný v Kysuckej nemocnici Čadca, operovaný. Manželka, ani deti ho neprišli pozrieť. Posledné vyšetrenie bolo dňa 2.6.2014, odvtedy si hľadá zamestnanie. Preto má obavy hradiť výživné k rukám matky, aby výživné neprepila a nevyužila vo svoj prospech. Nadmerne požíva matka maloletých detí alkohol, pribl. 8 rokov. Sú o tom aj záznamy u kolízneho opatrovníka, na polícii a z pohotovostnej lekárskej služby. V príčinnej súvislosti s tým matka zanedbáva starostlivosť o maloleté deti. Otec podal aj návrh na rozvod manželstva. Návrh vzal späť, pretože manželka sľúbila, že sa bude liečiť od závislosti na alkohole, sľub nedodrжала. Nedokáže jej dôverovať. Často vyberala peniaze z účtu manželka, využila ich pre svoje potreby. Nezaplatila elektriku a ostatné nevyhnutné náklady, preto majú záväzky. Podporuje deti v absencii v škole, vedie ich záhaľčivému spôsobu života, zháňa im potvrdenky od lekára. Dcéry štvu proti otcovi a preto nechcú s ním žiť. Nie je pravdou, že daňový bonus 42 000,- Kč využil vo svoj prospech. Vyplatil z tejto sumy pohľadávky, dlhy spoločnej domácnosti a iné nevyhnutné výdavky definované na čl. 31 spisu. Od 14.1.2014 do 16.6.2014 poberal podporu v nezamestnanosti 14 281,- €. Naďalej je evidovaný ako nezamestnaný. Vždy sa snažil rodinu zabezpečiť. Žiadal dcéry zveriť matke, syna sebe, určiť výživné s tým, že časť výživného bude otec platiť naturálnou podobou, aby finančné prostriedky matka neprepila. Žiadal upraviť styk otca s dcérami.

Z pripojeného spisu 8P/1/2014 mal súd zistené z vyjadrení školy, že maloletá R. ku dňu 13.1.2014 vymeškala 232 ospravedlnených hodín, maloletý F. má vymeškaných 98 ospravedlnených hodín, maloletá B. má vymeškaných 178 ospravedlnených hodín, z čoho má veľké medzery v učive, ktoré nestačí dobehnúť počas prítomnosti v škole.

Kolízny opatrovník podal predbežnú správu o prešetrení pomerov v rodine, ktorú doplnil ústnym prednesom na pojednávaní. Definitívnu správu nebolo možné podať vzhľadom k tomu, že matka maloletých detí sa zo spoločného prenajatého domu neodstáhovala, hoci tak uviedla do návrhu. Vzhľadom k tomu, že účastníci konania zvažujú podať návrh na rozvod manželstva a vzhľadom k tomu, že rodina bola zaradená do programu: „Opatrenie zamerané na zabezpečenie vykonávania odborných metód práce na prispôsobenie sa novej situácii v prirodzenom prostredí prostredníctvom akreditovaného subjektu“. Týmto subjektom je Náruč, poradensko-tréningové centrum, Potočná 2836, Čadca, od ktorého kolízny opatrovník očakáva, že prostredníctvom vhodnej metódy naučí rodinu komunikačným zručnosťami, čím sa vylepšia vzťahy jednotlivých členov rodiny a tiež očakáva, že absolvovaním programu sa budú rodičia spoločne podieľať na výchove svojich detí a nebudú si riešiť svoje osobné problémy vzájomnými útokmi voči sebe.

Z písomného vyjadrenia Náruče, poradensko-tréningového centra, zo dňa 14.7.2014 vyplýva potvrdenie tejto skutočnosti, že rodina bola zaradená do programu. S programom bolo započaté 29.5.2014 a bude ukončený dňa 31.12.2014. Prebieha sociálna diagnostika a preto nie je možné podať definitívnu správu. Preukázané však je, že v rodine dochádza ku konfliktom, násiliu minimálne trikrát týždenne počas začatia programu. Rodičia s veľkou intenzitou zaťažujú do svojich sporov deti, ktoré sú silno traumatizované. Dlhodobu neriešia konštruktívne svoje sociálne problémy, majú 15 úverov, stratili byt v osobnom vlastníctve, matka je nezamestnaná, hľadajú si nové bývanie, stavajú do rozporu deti, rodičov. Matka neposkytuje súčinnosť tak, ako by mala, päťkrát zmenila termín konzultácie, dvakrát sa neospravedlnila, z tohto dôvodu dochádza ku stagnácii v pokračovaní v programe. Otec sa zúčastnil v programe všetkých dohodnutých termínov. Maloletej B. v rámci programu bolo sprostredkované bezplatné doučovanie, pretože častým vymeškávaním si zhoršila prospech. Matka nezabezpečila prítomnosť dcéry na všetkých hodinách doučovania. Dcéra sa zúčastnila iba dvoch doučovaní. Matka to zdôvodnila tým, že sa s dcérou bude učiť doma. Doučovateľka zistila, že maloletá B. nevie ani násobky piatimi, z čoho sa dá dedukovať, že má maloleté dieťa veľké medzery v učive a vyžaduje dlhodobé doučovanie a dôsledný prístup rodičov k podnetom vzdelávania.

Aj keď program má byť ukončený 31.12.2014, súd nemohol nekonať o návrhu zo dňa 22.5.2014. Podľa § 176 ods. 3 OSP „ak zákon neustanovuje inak, vo veciach starostlivosti súdu o maloletých rozhodne súd bez zbytočného odkladu, najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa začatia konania“. Táto lehota uplynie 22.11.2014. Hmotnoprávnym dôvodom na rozdiel od uvedeného procesného dôvodu je skutočnosť

potreba naliehavo riešiť právnu a skutkovú situáciu v rodine v záujme ochrany maloletých detí, pretože v konaní je jednoznačne preukázané, že zdravá výchova, vývoj maloletých detí sú ohrozené. Ochrana maloletých má prioritu pred záujmami rodičov. Preto súd riešil uvedenú naliehavú situáciu v rodine a rozhodol aj pred ukončením programu, ktorým z hľadiska práva nemôže byť súd viazaný, aj keď vzal do úvahy doterajšie výsledky programu, doterajšie zistenia programu a taktiež doterajšie zistenia kolízneho opatrovníka, doterajšie jeho vyjadrenia. Z ich podkladov, z ich zistení vychádzal aj pri rozhodovaní.

Súd poukazuje na skutočnosť, že v konaní, ktoré sa týka starostlivosti o maloleté deti v nadväznosti na § 152 ods. 2, § 153 ods. 2 OSP, § 81 ods. 1 OSP, § 176 ods. 1 OSP nie je viazaný návrhmi rodičov, kolízneho opatrovníka, ani iných subjektov. Súd má právo a povinnosť ísť aj nad návrh, ak to vyžaduje naliehavá situácia, ak je to v záujme ochrany maloletých detí. Toto posúdenie je právom a povinnosťou súdu.

Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

Podľa § 65 ods. 2 Zákona o rodine súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

Rodičia uzavreli rodičovskú dohodu v nadväznosti na § 36 ods. 1 Zákona o rodine, § 65 ods. 2 Zákona o rodine, § 24 ods. 2 Zákona o rodine súd túto rodičovskú dohodu schválil. V danom časovom momente ku dňu rozhodovania podľa § 154 ods. 1 OSP žijú rodičia v jednom dome, ale nejde o spoluzitie v spoločnej domácnosti, pretože spoločne nehospodária, spoločne nevychováajú deti, čoho dôkazom sú uvedené konflikty. Bolo preto nevyhnutné upraviť starostlivosť o deti určením zodpovednej osoby, ktorá bude zodpovedať za výchovu, starostlivosť maloletého dieťaťa. Maloleté deti R., B. preto súd zveril matke, maloletého F. súd zveril otcovi s tým, že v rámci programu, do ktorého je rodina zaradená je potrebné zabezpečiť vzájomnú súdržnosť detí, komunikáciu detí a taktiež komunikáciu detí s rodičmi a opačne. Otca zaviazal platiť výživné na maloletú R. vo výške 100,- €, maloletú B. vo výške 100,- €.

Vzhľadom k tomu, že ku dňu rozhodovania súdu, teda ku dňu 15.7.2014 v nadväznosti na § 154 ods. 1 OSP, podľa ktorého súd rozhoduje nie na základe predpokladov, ktoré nastanú v budúcnosti, ale na základe preukázaného skutkového stavu ku dňu rozhodovania súdu, súd mal preukázané, že matka sa k tomuto dňu neodšťahovala zo spoločného domu a preto neexistuje naliehavá potreba upraviť právo otca na styk s maloletými deťmi k tomuto dňu, keď naďalej žijú v jednom rodinnom dome, aj keď v hmotnoprávnej rovine nejde o faktické spoluzitie v rovine spoločnej výchovy detí, spoločnej výživy detí. V jednom rodinnom dome je však realizácia styku otca s deťmi fakticky možná k tomuto časovému momentu a nie je potrebné ju formálne upravovať.

Styk otca s deťmi je možný aj na základe vzájomnej dohody detí a rodičov, spontánne, bez formálnej úpravy.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom a matka medzitým opustí s dcérami spoločnú domácnosť, podľa § 26 Zákona o rodine: „ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností“.

Z uvedeného je zrejmé, že ak matka nebude umožňovať otcovi po odsťahovaní sa zo spoločnej domácnosti styk s dcérami, táto okolnosť bude považovaná za zmenu pomerov a otec môže požiadať v dôsledku zmeny pomerov o úpravu styku s maloletými deťmi.

Podľa § 25 ods. 4 Zákona o rodine ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom, môže súd bez návrhu zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

Z uvedeného je zrejmé, že ak matka styk otcovi nebude umožňovať, resp. bude zanedbávať svoju starostlivosť o deti (vymeškávaním, nedoučovaním a iným nevhodným výchovným prístupom, resp. nevhodným výchovným sporom spočívajúcim v požívaní alkoholu a pod.), v takom prípade môže súd

takúto okolnosť vyhodnotiť ako zmenu pomerov a rozhodnúť o tom, že maloleté deti budú všetky zverené do výchovy a starostlivosti druhého rodiča, resp. bude nariadená ústavná starostlivosť. Rovnaký záveru platí aj pre druhého rodiča.

Vzhľadom k tomu, že situácia v rodine je veľmi komplikovaná, zložitá, ale potreba úpravy práv a povinností rodičov k maloletým deťom bola naliehavá, súd za tejto situácie mal za to, že uzavretá rodičovská dohoda je v záujme maloletých detí a môže tvoriť počiatok úpravy vzťahov medzi rodičmi, deťmi, medzi deťmi navzájom v rámci programu, do ktorého boli zaradení. Preto uzavretú rodičovskú dohodu schválil v nadväznosti na § 24 ods. 2 Zákona o rodine.

Podľa § 146 ods. 1 OSP žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu (§ 81 ods. 1 Zákona o rodine, § 176 ods. 1 Zákona o rodine).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Čadca v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.